

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Навчально-науковий інститут філології
Кафедра теорії та практики перекладу романських мов імені Миколи
Зерова

ЕЛЕМЕНТИ ПРОСТОРІЧЧЯ В МОВЛЕННІ ПЕРСОНАЖІВ
ЯК ПРОБЛЕМА АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ
(НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ
СУБТИТРІВ 1-3 СЕЗОНІВ СЕРІАЛУ «ЛЮПЕН»)

Кваліфікаційна робота
освітнього ступеня «бакалавр»
студентки 4 курсу бакалаврату
освітньої програми
«Переклад з французької та
з англійської мов»,
спеціальність – 035 Філологія
Наталії Петрівни ФУРСОВИЧ

Науковий керівник:
к. філол. н., доц. Тетяна
КАЧАНОВСЬКА
Рецензент:
доц. Галина ЧЕРНІЄНКО

«Допущено до захисту»
на засіданні кафедри
теорії та практики перекладу
романських мов імені Миколи Зерова
Протокол № 9/1 від «21» червня 2024 року

завідувач кафедри (підпис)
д.філол.н., проф. Ірина СМУЩИНСЬКА

КИЇВ
2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОСТОРІЧЧЯ У ПЕРЕКЛАДІ.....	7
1.1. Просторіччя як об'єкт перекладознавчих досліджень.....	7
1.2. Просторіччя у французьких аудіовізуальних творах.....	14
Висновки до розділу 1	20
РОЗДІЛ 2. ЕЛЕМЕНТИ ПРОСТОРІЧЧЯ В МОВЛЕННІ ПЕРСОНАЖІВ ЯК ПРОБЛЕМА АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ	22
2.1. Основні стратегії перекладу просторіччя	22
2.2. Лайка й нецензурна лексика як окремий виклик перекладу реплік персонажів серіалу	29
2.3. Аналіз перекладу французьких просторічних елементів українськими еквівалентам на матеріалі серіалу «Люпен».....	31
Висновки до розділу 2	40
ВИСНОВКИ	42
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	44
RÉSUMÉ.....	49

АНОТАЦІЯ

Фурсович Н. Елементи просторіччя в мовленні персонажів як проблема аудіовізуального перекладу (на матеріалі французьких та українських субтитрів 1-3 сезонів серіалу «Люпен»)

У роботі аналізуються особливості французького просторіччя при перекладі на українську мову, а також особливості субтитрування кіно. Переклад просторіччя та неологізмів є важливим аспектом, що вимагає особливої уваги для збереження автентичності та виразності тексту. Просторіччя, як правило, включає розмовні вирази, сленг та інші форми неформальної мови, які відображають характер та культурні особливості мовців. При перекладі цих елементів важливо знайти еквіваленти у цільовій мові, які б зберігали оригінальну емоційність та стиль.

Переклад просторіччя вимагає творчого підходу, адже необхідно не лише передати сенс, але й зберегти колорит та інтонацію оригіналу. Часто це передбачає пошук аналогічних виразів у цільовій мові, які використовуються у схожих контекстах.

Ключові слова: просторіччя, аргі, перекладацькі трансформації, переклад субтитри, переклад кіно.

Fursovych N. Elements of the vernacular in the speech of characters as a problem of audiovisual translation (based on the material of French and Ukrainian subtitles of seasons 1-3 of the series “Lupin”)

The paper analyzes the peculiarities of French colloquialism in translation into Ukrainian, as well as the peculiarities of film subtitling. The translation of colloquialisms and neologisms is an important aspect that requires special attention to preserve the authenticity and expressiveness of the text. Colloquialisms usually include colloquial expressions, slang, and other forms of informal language that reflect the character and cultural characteristics of the speakers. When translating

these elements, it is important to find equivalents in the target language that would preserve the original emotionality and style.

Translating colloquialisms requires a creative approach, as it is necessary not only to convey the meaning but also to preserve the flavor and tone of the original. This often involves finding similar expressions in the target language that are used in similar contexts.

Keywords: colloquialism, argot, translation transformations, subtitling, film translation.

ВСТУП

Актуальність дослідження. Світ невпинно рухається вперед, а разом з ним і мова постійно адаптується до вимог сучасного суспільства. Проте, незважаючи на цю постійну еволюцію, просторіччя продовжує широко використовуватися в повсякденному мовленні. Просторіччя відображає мовний розвиток та культурні зміни, що відбувалися протягом століть. Воно яскраве, різноманітне та екстравагантне. Цю мовну родзинку можна почути щодня на роботі, вдома чи в громадському транспорті. Висока популярність просторіччя обумовлює його використання в кіномистецтві, адже кіно, як і мова, постійно розвивається. Просторіччя в кіно створює автентичну атмосферу, воно може допомогти відтворити історичну епоху або конкретну соціокультурну обстановку. Просторіччя також може надати фільму художньої цінності та унікального характеру. Переклад просторіччя – це складний процес, який вимагає глибокого розуміння мови, культури та історії, а також вміння вибрати правильні слова та вирази для передачі сенсу та атмосфери оригіналу.

Мета роботи полягає в дослідженні просторіччя французької мови та особливостей їх перекладу українською мовою.

Мета обумовлює постановку таких **завдань**:

1. проаналізувати визначення «просторіччя»;
2. визначити особливості й функції просторіччя у мовленні;
3. розглянути види просторіччя у французькій та українській мовах;
4. дослідити особливості аудіовізуального перекладу й просторіччя в кіномистецтві;

5. проаналізувати наявний переклад французького просторіччя українською та основні складнощі перекладу просторіччя в кіномистецтві, що постають перед перекладачем просторіччя.

Об'єктом нашого дослідження виступає французьке й українське просторіччя, а його **предметом** – особливості аудіовізуального перекладу французького просторіччя українською мовою.

Методи дослідження. До методологічної основи дослідження входять аналіз навчальних, архівних матеріалів, наукових видань українських та закордонних лінгвістів, таких як: О. Р. Галема, Красовська Д., М. О. Солтис, М. Ю. Руденко., Ж. Бастін, Ж.-П. Віне, Ж. Дарбельне, Ф. Ломбар, М. Кальве, Ф. Рігат та інші.

Практичне значення даної роботи обумовлено можливістю використовувати результати дослідження як допоміжний матеріал для курсу теорії та практики перекладу філологічних спеціальностей, а також у практичній роботі перекладачів.

Наукова новизна. Нами було досліджено специфіку відтворення просторіччя у франко-українському контексті на матеріалі реплік серіалу «Люпен». У роботі нами проаналізовано основні стратегії застосування перекладацьких трансформацій для просторічних одиниць, надано рекомендації щодо їх оптимізації.

Структура. Робота складається з вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури та резюме. Повний обсяг роботи – 50 с.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОСТОРІЧЧЯ У ПЕРЕКЛАДІ

1.1. Просторіччя як об'єкт перекладознавчих досліджень

Впродовж останніх десятиліть модернізація життя надала поштовх для змін у мовному просторі, адже мова беззаперечно є відображенням змін у світі й культурі людини.

Мова є одним із найважливіших явищ у житті людини. Вона служить засобом вираження та спілкування, незалежно від нації, умов життя народу, політики тощо.

Для ефективної комунікації необхідно розуміти використовувану мову, що вимагає появи й дотримання загальноприйнятих правил для створення зрозумілої та коректної мовної форми. Проте, феномен мови полягає в тому, що вона породжує правила, яким сама іноді не підкорюється. Таким чином, однією з особливих форм комунікації є розмовна мова, тобто просторіччя, сленг, жаргон тощо, - що постійно використовується людьми у щоденному житті.

У кожній сфері суспільства комунікація між учасниками, специфічні вирази, які стають відзначними для цієї групи людей – лексика, граматичні форми, неформальна мова – все це знаходить своє віддзеркалення у мові кожної окремої нації.

Сучасну мовну культуру не можна уявити без різноманітних мовних виразів. Просторіччя, як одна з ключових складових мовної реальності, посідає важливе місце у повсякденному мовленні. Сучасні лінгвісти вивчають просторіччя не тільки в контексті мови, але соціології, оскільки їхній зв'язок є фундаментальним для вивчення цього феномена.

Згідно з дослідженнями Стенстрьом та Йоргенсена [39, с. 181], просторіччя займає унікальне місце в мові, будучи нестандартною

категорією. Крім того, просторіччя широко використовується, забезпечуючи людям відчуття комфорту та знайомства з мовним середовищем, незалежно від теми обговорення.

Просторіччя є відображенням культурного та історичного контексту мови. Воно знаходить своє застосування у різних соціальних групах та регіонах, допомагає виразити почуття, ставлення та особливості спілкування. У своїй сутності воно віддзеркалює мовну традицію та ідентичність мовців.

В лінгвістиці загально прийнято розділяти мови на два види — живі та мертві. За визначенням стилістичного терміну, мертва мова (від латини *lingua mortis*) не вживається або використовується тільки як писемна мова освічених людей, наприклад — латина. Жива мова характеризується тим, що постійно звучить в повсякденному спілкуванні [15].

Живі мови — це динамічний потік розмовних і письмових термінів, слів, словосполучень, який безперервно змінюється: одні слова замінюють інші, назавжди витісняючи їх з використання; інші з'являються через розвиток суспільства й брак апеляцій до нових понять та явищ. Отже, просторіччя та неологізми засвідчують факт функціонування мови.

Можна виділити чотири реєстри або рівні для живої мови. Ці реєстри відрізняються якістю вираження, багатством лексики та складністю синтаксису:

1. Популярна мова
2. Розмовна мова
3. Стандартна мова
4. Стала або літературна мова

Для того, щоб віднести просторіччя до конкретного реєстру, необхідно спочатку визначити сам термін.

Словник української мови визначає просторіччя як слово, граматичну форму, зворот, що не є нормою літературної мови, але вживається в побутовому мовленні, а в художніх творах використовується як стилістичний засіб для надання мові зневажливого, іронічного, жартівливого, грубуватого та ін. відтінку. Словопедія надає таке значення: «Просторіччя - відхилення від вимовних, лексичних, граматичних і стилістичних норм літературної мови, яке характеризується зниженням естетичного й етичного рівня: нарошне, пузо, баньки, алкаш, бакси, доперти, шарити»[16].

В наш час вивчення просторічних лексем виявляється надзвичайно важливим у контексті розвитку мови та лінгвістики. Під час дослідження просторіччя дослідники виокремлюють ключові підходи, які дозволяють краще зрозуміти їх природу та функціонування в мовному просторі, а саме:

1. генетико-історичний, який спрямований на вивчення походження мовних одиниць та їх зв'язок з культурою та історією;
2. нормативний підхід дозволяє оцінити відповідність просторічних лексем мовним нормам, що є важливим аспектом для збереження мовної стандартизації.
3. стилістичний підхід вивчає умови використання та функціонування просторічних лексем у тексті, що допомагає зрозуміти їхній вплив на стиль мовлення.

Інший словник визначає просторіччя як слово, граматичну форму, зворот, що не є нормою літературної мови, але вживається в побутовому мовленні, а в художніх творах використовується як стилістичний засіб для надання мові зневажливого, іронічного, жартівливого, грубуватого та ін. відтінку [13, с.989].

Як зазначає сучасний лінгвіст А.Гравен, мова має «горизонтальну» або просторову диференціацію, яка складається з діалектів, патуа, говірок, й «вертикальну» диференціацію, яка складається з мовних рівнів або

вертикальних діалектів, соціокультурного порядку і з експресивними або афективними цілями мовця відповідно до ситуації, в якій він опинився. [27, р. 355-358].

З цього визначення, можемо зробити висновок, що просторіччя є певною підсистемою мови, яка виявляється менш наочною та менш визначеною у вживанні типових мовних ознак, а також вирізняється відходом від встановлених правил та стандартів використання.

Просторіччя, на відміну від місцевих діалектів та жаргонів, має своєрідний характер, який перевищує межі діалектної специфіки та є загальнозрозумілим для носіїв національної мови. Воно є універсальною категорією для кожної національної мови, але має свої власні особливості та взаємозв'язки з літературною мовою.

Просторіччя включає в себе елементи всіх мовних рівнів і виявляється в особливостях вживання слів загального словникового фонду в контексті літературної мови. Воно відрізняється використанням «занижених» оцінювальних слів, які відтінені від фамільярності до грубості. Наприклад, слова «дрихнути» або «гепнути» використовуються замість «спати» або «вдарити», надаючи особливу виразність та експресивність словам.

Останніми роками, спостерігається сильна тенденція до використання просторіччя в українській та французькій мовах. Вважаємо, це можна пояснити емоційно-оцінним аспектом неформальної лексики.

Руденко М. Ю. зазначає, що особливою рисою сучасної мови є її поліфункціональність. Вона виконує як загальномовні, так і специфічні (властиві тільки їй) функції, такі як-от:

1. Репрезентативна. Використовується для представлення певної соціальної групи або класу осіб.

2. Ідентифікувальна. Сприяє встановленню особливого стилю мовлення, характерного для певного кола людей.
3. Сигнальна. Сленг може служити сигналом для визначення приналежності до певної спільноти або групи.
4. Комунікативна. Сприяє зручному та ефективному спілкуванню між членами спільноти.
5. Емоційно-експресивна. Виражає емоції та почуття з більшою експресією.
6. Номінативна. Використовується для найменування нових предметів або явищ у межах певного середовища.
7. Конспіративна. Може використовуватися для створення певного рівня таємничості або закритості серед групи людей.
8. Світоглядна. Відображає погляди та уявлення про світ, що можуть відрізнятися від загальноприйнятих.
9. Корпоративна. Вживається для створення внутрішньої спільноти в межах певного професійного чи організаційного оточення.
10. Функція психологічного розвантаження. Може використовуватися для розслаблення, зняття стресу або для створення грайливої атмосфери. [12, с.87].

Функції просторіччя полягають у тому, що воно виступає посередником між різними мовними системами, переносячи різні елементи, такі як професійні терміни, жаргон, аргументація та сленг, у стандартну літературну мову. Цей процес зумовлений як мовними, так і соціальними чинниками, і відбувається через різноманітних носіїв просторіччя, що представляють різноманітні соціальні та професійні шари населення.

Як ми вже зазначали, просторіччя – дуже давнє явище. Основа його феномену полягає в тому, що просторічні одиниці можуть з'являтися в один час, змінювати значення, зникати, а потім знову повертатись в лексику.

Яскравим прикладу такої міграції є слово «les darons», що означає «батько сімейства» в сучасному спілкуванні, яке є пережитком минулих епох [25].

Виникши у XIII столітті для позначення невеликого замку, цей термін еволюціонував від «господаря будинку» у епоху Відродження до «власника борделю» у XIX столітті.

Заборона борделів спричинила майже повне витіснення цього виразу, але він повернувся до активного вжитку завдяки сленговому вживанню, зокрема у репі, надаючи йому значення «батько». Це ще раз доказує не одноманітність поняття й систему функціонування сленгу як мовного конструктору. Починаючи з мови злодіїв й бідняків, сьогодні сленг адаптується під сучасні умови й може використовуватись в будь-якій сфері життя[35].

Іншим прикладом трансформацій просторіччя у французькій мові є слово «merde». Воно стало цікавим прикладом індоевропейського походження, що сягає корінням в давні часи. Спочатку можемо його знайти як «merda» латинською мовою, «smird» у старослов'янській та «smernos» у готській [32]. Це слово відноситься до одних з найдавніших у мові й продовжує активно еволюціонувати.

Наприклад, у квебекській французькій мові воно перетворилося на «marde»[32]. Ця мовна лінія показує, як слова зберігають свій корінь, але зазнають трансформацій через століття, надавши нам унікальний погляд на їхню еволюцію в різних культурах та мовних середовищах.

Говорячи про функції просторіччя, ми часто забуваємо, серед іншого, про принцип економії, якому вони підпорядковуються (їхньою метою іноді є уникнення довшого перифразу: entarteur - це «той, хто зазвичай/одного разу кидає пиріг в обличчя публічній особі»), або про їхню стратегічну мету, особливо коли вони є добровільними [37, с. 1-3].

Вони можуть мати аргументативну функцію, зокрема через новизну означуваного (управління, у певних передвиборчих гаслах). Неологізація є частиною природних реакцій, що залежать від віку та досвіду людини й спільноти, що виражає себе.

Просторіччя використовується у письмовій формі з різних причин:

1. Задля додавання емоційності, виразності та живості завдяки своїй експресивності.
2. Для підкреслення автентичності тексту, особливо якщо він описує певне соціальне середовище чи характери персонажів.
3. У літературі або мистецтві використання просторіччя може допомогти створити більш правдивий та реалістичний образ ситуації чи персонажів.

Таким чином, феномен просторіччя розповсюджений не тільки у повсякденному усному спілкуванні, але й в письмовому, адже додає жвавості тексту й може вказувати на культурні, географічні або соціальні особливості мовців.

Згідно з Патриджем, просторіччя може використовуватись «як посилювач або ідентифікатор щирості, або в гуморі, щоб бути іншим, щоб бути не помилково вражаючим, навіть приголомшливим, бути новим, збагачувати мову і показувати, що людина належить до певної приналежності до певної школи, ремесла, професії чи соціального класу»[36, с.87].

Це пояснення показує, що людина – це особистість, яка прагне унікальності. Крім того, деякі лінгвісти дотримуються ідеї, що просторіччя може використовуватися як безпечний спосіб повстання проти рамок, проти влади, проти системи.

Отже, вивчення функцій просторіччя розкриває глибину мовної еволюції та відображає важливість мовних змін у спілкуванні. Вплив просторіччя на

комунікацію виявляється через його здатність до вираження та відтворення особливостей певних слів й словосполучень, а також створення унікальної мовної культури, що активно впливає на спосіб сприйняття й взаємопорозуміння у сучасному суспільстві.

1.2. Просторіччя у французьких аудіовізуальних творах

У сучасній французькій мові, просторіччя є окремою лінгвістичною категорією, що має свої власні особливості у фонетичному, морфологічному, лексичному та синтаксичному плані. Вона функціонує автономно, тобто здатна до самостійного вживання та розвитку.

Просторічна лексика забарвлена різними емоційними або соціальними відтінками: *la frimousse* (обличчя), *les guibolles* (ноги). В цілому, носії створюють багато нових слів й виразів, які можуть стати загальноновживаними на деякий час, наприклад:

Приклад	Значення	Переклад
Avoir la trouille	Avoir peur	Боятися
Avoir la dalle	Avoir faim	Бути голодним
Aller en boîte	Aller en discothèque	Йти на дискотеку
Bouffer, becter	Manger	Їсти
Taffer, bûcher	Travailler	Працювати
Chialer	Pleurer	Плакати
Une clope	Une cigarette	Цигарка
Le boulot ou le taf	Le travail	Робота
Le fric, la thune, la maille	L'argent	Гроші
Un pote	Un ami	Друг

Просторічна лексика додає експресії й новизни у мову, а також відображує соціокультурні реалії епохи, в яку вживається, саме тому її часто використовують в художніх творах.

Французька кіноіндустрія має власну мову, з багатим і колоритним словниковим запасом. Навіть якщо вони мають французьке або літературне походження, такі слова, як «rifié», «morfalou», «bagnole» або «clope», важко відокремити від фільмів, які їх популяризували.

Виділяють такі підвиди французького просторіччя: 1) Вульгарна/груба лексика; 2) образи та лайка; 3) мова передмістя. Як зазначає Н. Віве, «відмінність між цими термінами здається тонкою, оскільки всі вони мають ціль образити», наприклад від «petit canaillou» до «reau de vache», а також gueule, bouffon, racaille, dingue, relou, nul, imbécile, chien тощо. Рівень вульгарності деяких слів залежить від контексту. Використання просторіччя у французьких фільмах часто розглядається як спосіб репрезентації соціальної та культурної реальності сучасної Франції [41].

Ф. Ломбар дослідив, що у фільмі «Touche pas au grisbi, salope!», наприклад, в наявності майже 150 сленгових або дотепних висловів, афоризмів, неологізмів і квітчастих виразів, даючи їх значення, походження і кінематографічний контекст (фільми, актори і т.д.) [30, с. 7].

У французькому кіномистецтві просторічні вирази – це набагато більше, ніж просто вулична або розмовна мова, – це спосіб репрезентації соціальної реальності та оживлення персонажів.

Просторіччя використовується у багатьох французьких фільмах для створення реалістичних, автентичних діалогів. Це дозволяє персонажам яскравіше самовиражатися та більш реалістично передавати свої емоції. Він додає додатковий вимір особистості персонажу та робить його більш запам'ятовуваним.

Драматурги змальовують картину багатоетнічного, мультикультурного передмістя, де корінні французи (так звані fromages) співіснують з представниками другого і третього покоління іммігрантів з країн Північної Африки (так звані beurs, rebeus) та африканських країн (так звані repnois). Для

них мова передмість є своєрідною «інтермовою» між циркулюючою мовою та набором вернакулярних мов [38, с. 62]

Просторічна лексика протагоністів з передмістя неоднорідна й включає низку загальних сленгових лексем, що використовуються населенням й зафіксована в «Le Petit Robert» як розмовні, наприклад: *défoncé* (під впливом наркотику), *médoc* (медицина), *galère* (скрутне становище), *tune* (гроші), *garce* (дівчина з поганою репутацією), *gacaille* «непорядна людина»), *foutre la haine* (викликати сором).

Знижена лексика також використовується у французьких комедіях, але не обмежується ними. В комедіях вона допомагає у створенні комічних ситуацій та каламбурів. Повсякденна мова з високим рівнем розмовної лексики та сленгу використовується у фільмах, щоб дати глядачам відчуття, що вони спостерігають за звичайними людьми, як вони самі.

Отже, просторіччя використовується для відображення соціальної реальності, оживлення персонажів і створення автентичного, живого діалогу. Наприклад, у популярному серіалі Люпен є яскрава сцена розмови з представниками гетто, де діалог базується на лайці й просторіччі, налічуючи такі фрази:

1. C'est bon job de merde, ça	Це паскудна робота
2. Je vois pas arriver mon pognon	Я не бачу, коли придуть мої гроші
3. C'est cette bagnole de merde	Це довбана машина
4. T'as compris, si t'essayes de me niquer?	Зрозуміло, якщо ти спробуєш мене намахати?
5. Tu te fous de moi	Ти, мабуть, приколюєшся з мене
6. C'est de la connerie	Це лайно собаче

Таким чином, просторіччя є невід'ємною частиною французького кіно. Від найперших німих фільмів до сучасних стрічок сленг використовується для відображення реальності робітничого класу та надання діалогам унікальності.

Розмовна мова, яка зазвичай використовується в усній та письмовій формі, є протилежністю академічної та витриманої мови, яка уможливорює серйозні стосунки між суб'єктами мовлення на офіційному чи професійному рівні. Однак академічна мова – публіцистична й навіть літературна – все частіше використовує розмовні й навіть просторічні звороти.

Сучасна динаміка мовлення відображає цікаву тенденцію у французькій мові, де розмовний стиль поступово перетворюється на основу стандартної французької мови. Це перетікання відбувається так, що розмовні та сленгові форми словесного вираження не тільки знаходять широке використання в повсякденному спілкуванні, але й починають впливати на формальніший, літературний варіант мови.

Водночас, традиційно витримана французька мова все більше поповнюється розмовними елементами, стаючи більш доступною і менш маркованою. Такі зміни свідчать про натуральну адаптацію мови до сучасних потреб спілкування, де межі між розмовним і формальним стилями стають все більш розмитими.

Просторіччя, або вирази, що вважаються розмовними чи вульгарними, якщо вони ціпкі, дуже швидко помічає суспільство й вони можуть увійти у мову через засоби масової інформації. Ця тенденція спостерігається протягом останніх кількох років й стає дедалі виразнішою, принаймні у французькій мові, з різних причин: експресивність, драматизація та відхід від сталих норм мови [33, с.90].

Окрім цього, на сьогодні французи часто використовують так звану «мову навпаки», верлан, який є відгалуженням арго, про що вже йшлося

вище. Верлан вийшов за межі неблагонадійних французьких районів завдяки його успіху серед різних верств суспільства та молоді, його значного використання в кіно чи піснях. Верлан, безсумнівно, є одним з найбільш продуктивних арготичних процесів утворення неологізмів, оскільки він дуже типізований та легко ідентифікується [11, с.116]:

1. Une meuf – une femme – жінка;
2. Un keum – un mec – хлопець;
3. La teuf – la fête – свято;
4. Pécho – choper – attraper, draguer – захоплювати;
5. Une caillera – une racaille – un délinquant – злочинець, порушник;
6. Un rebeu – un beur – un arabe – араб;
7. Vénère – énervé – знервований.

Завдяки телебаченню та інтернету сленг сьогодні набагато поширеніший, ніж раніше.

Нинішнє розмаїття різних каналів і програм, які вони пропонують, означає, що можна поширювати різні рівні мови, оскільки телебачення стало більш демократичним, ніж будь-коли. Кожен може вільно говорити і виражати себе.

Такі співаки, як П'єр Перре і Рено Сешан, поширили свої пісні далеко і широко завдяки радію, звичайно, але також і завдяки телебаченню. Арістиду Бруанту свого часу не так пощастило, хоча збереглися його записи початку 20-го століття, і його пісні переспівували інші сучасні співаки, такі як Жорж Брассенс, Франсуа Беранже, і особливо Рено, чиї пісні сповнені сленгу.

Назви вже багато говорять про цього автора-виконавця: *Laisse béton* (яка в 1977 році стала новим поштовхом для верлану), *La tire à Dédé*, *Ma gonzesse*, *Où est-ce qu'j'ai mis mon flingue*, *Mon beauf*, *Morgane de toi*, *En cloque*, *P'tite conne*, *Putain de camion*, *Crève salope !*, *Elle est facho*, *Arrêter la clope*, тощо [20, с.100-105].

Сьогодні просторіччя можна побачити й почути в текстовому, аудіовізуальному, електронному та телефонному форматах. З'явилися нові текстові жанри, такі як блоги та інтернет-чати. Вони надають більше свободи спонтанним формам самовираження: кожен приймає власний стиль, власну точку зору й виражає себе відкрито. Цей спосіб вільного самовираження яскраво віднайшов себе в мистецтві.

Особливе місце займає використання просторіччя у аудіовізуальному кіномистецтві. Це важливий інструмент для створення автентичних, реалістичних діалогів, які допомагають глядачам краще зрозуміти персонажа та ситуацію.

Сучасний кінематограф намагається знімати фільми, як будуть схожими на реальність більше, ніж сама реальність. Режисери шукають «стандартні» зовнішності акторів, відео редактори вивчають безмежні можливості спеціальних ефектів: всі намагаються адаптувати картинку під життя. Найбільш важливою для цієї адаптації є мова, адже як і в реальному житті вона є інструментом ідентифікації й самовираження.

Наприклад, у багатьох сучасних фільмах та серіалах режисери та сценаристи надають перевагу розмовній мові для того, щоб зробити образи більш живими і приземленими. Коли персонажі спілкуються між собою звичайним, повсякденним мовленням, це створює відчуття, що на екрані відбувається щось справжнє, а не просто вигадка.

Просторіччя у фільмах також може служити як ефективний засіб для передачі інформації в певних контекстах, особливо коли стандартна або формальна мова може здатися недоречною або недостатньо експресивною.

Іншим аспектом є те, що просторіччя сприяє створенню ефекту спільності між персонажами, що демонструється тим, як різні персонажі, навіть ті, що знаходяться у різних соціальних позиціях, використовують одні

й ті самі слова, фрази, вирази. Це не тільки зміцнює взаєморозуміння між ними, але й підкреслює спільні цінності та проблеми [21, с.317].

Висновки до розділу 1

Сучасну мовну культуру неможливо уявити без різноманітних мовних виразів. Просторіччя, як ключовий елемент мовної реальності, займає важливе місце в повсякденному мовленні. Сучасні лінгвісти вивчають просторіччя не тільки в контексті мови, але також у соціологічному аспекті, оскільки їхня взаємодія є фундаментальною для розуміння цього явища.

Просторіччя являє собою унікальний вербальний код, що адаптується до контексту його використання, що відображає особливості того, хто його вживає.

Просторіччя є відображенням культурного та історичного контексту мови, оскільки використовується в різних соціальних групах та регіонах, допомагаючи виразити емоції, ставлення та особливості спілкування. У своїй сутності воно віддзеркалює мовну традицію та ідентичність мовців.

Просторіччя є певною підсистемою мови, що виявляється менш наочною та вираженою у вживанні мовних ознак, але вирізняється відходом від встановлених правил та стандартів використання.

Виявлено, що просторіччя в сучасній французькій мові є важливою лінгвістичною категорією, що функціонує самостійно та має власні особливості у всіх аспектах мови. Воно відображається у різних виразах та сленгових лексиках, які забарвлені різноманітними емоційними та соціальними відтінками. Просторіччя не лише додає новизни та експресивності у мову, але й відображає соціокультурні реалії сучасного світу.

Виявлено, що просторіччя, як засіб вираження експресивності, завжди було невід'ємною частиною французького кіно, від найперших фільмів до сучасних стрічок для відображення реальності та надання діалогам оригінальності й жвавості.

У французькому кіномистецтві просторіччя відіграє ключову роль у створенні реалістичних діалогів та репрезентації соціальної реальності, надаючи персонажам автентичності та живості. Таким чином, просторіччя не лише є складовою частиною мови, але й важливим елементом культурного виразу, який активно використовується для створення відповідного атмосферного контексту у французькому кіно.

РОЗДІЛ 2. ЕЛЕМЕНТИ ПРОСТОРІЧЧЯ В МОВЛЕННІ ПЕРСОНАЖІВ ЯК ПРОБЛЕМА АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ПЕРЕКЛАДУ

2.1. Основні стратегії перекладу просторіччя

Бажання спілкуватися більш вільно та невимушено змушує людей використовувати просторіччя у повсякденному житті. Через динамічні зміни в суспільстві та культурних контекстах, мовці вдаються до різних варіантів мовленнєвого вираження, включаючи лінгвістичні особливості просторіччя.

Саме ця постійна потреба в адаптації мови до сучасних умов сприяє розвитку досліджень у сфері соціолінгвістики та прагматики просторіччя. Розуміння та аналіз просторіччя важливі важелі для вивчення мовних змін, оскільки воно відображає соціальні зміни та ставлення у суспільстві.

У повсякденному спілкуванні, просторіччя дозволяє мовцям створювати ілюзію неформального діалогу, додаючи живості й емоційності, що сприяє встановленню більш тісного контакту з співрозмовником. Таким чином, при аналізі мовних феноменів, не можна ігнорувати специфіку просторіччя та його вплив на мовний дискурс.

Для багатьох дослідників, переклад просторіччя дорівнює зраді стилю, лексики й граматики. Дискусії щодо перекладу розмовної лексики не перестають існувати й на сьогодні, разом із твердим переконанням неможливості вдало передати просторічні форми.

Окрему увагу варто приділити складностям перекладу просторіччя в кінематографі. Використання просторіччя в фільмах часто передбачає не тільки передачу змісту, але й відтворення культурного контексту, що є викликом для перекладачів. Нерідко просторіччя містить ідіоматичні вирази, жарти чи регіональні особливості, які важко адекватно перекласти на іншу мову без втрати оригінального сенсу та емоційного забарвлення.

Просторіччя є специфічним з позиції лінгвістики, оскільки воно наділене основною прагматичною метою — забезпечити невимушене та ефективне спілкування між людьми. Щоб просторіччя виконувало свою комунікативну функцію, його не достатньо просто перекласти, воно має бути адаптоване до культурного контексту мови, на яку перекладається. Ця інтеграція може бути здійснена на основі первинного перекладу, після чого просторіччя відтворюється з урахуванням культурних нюансів. Проте, навіть задача базового перекладу просторіччя може бути складною, оскільки просторіччя часто включає вирази та ідіоми, які специфічні для певної культури чи соціальної групи, і можуть виникати труднощі з передачею справжнього змісту та емоційного забарвлення.

Окрім цього, просторіччя може бути пов'язане з певними соціальними групами або поколіннями, що додає ще один рівень складності у виборі еквівалентних виразів на цільовій мові. Таким чином, перекладачі повинні бути особливо обізнані з культурними та соціолінгвістичними нюансами обох мов, щоб ефективно передати глибину та колорит оригіналу.

Специфічність просторіччя ставить перед перекладачем такі складнощі:

1. Різні світогляди й реалії мови оригіналу та перекладу;
2. Відмінності культури, релігії й її сприйняття;
3. Обмеження законом на вживання деяких лексем й семантично-стилістичних текстів або підтекстів;
4. Пошуки еквівалентів складних слів, артиклів, роду або числа;
5. Наявність безеквівалентної лексики;
6. Насиченість лінгвістичними та психолінгвістичними засобами;
7. Збереження або відтворення обсягу словосполучення або фрази.

Дослідники й перекладачі О. Р. Галема й М. О. Солтис слушно зазначають, що переклад вимагає від перекладача високої майстерності,

творчого підходу, знання фірми, її діяльності, регіональних традицій, а також добрих знань лексики та стилістики мови оригіналу та мови перекладу [5].

На перекладачеві лежить велика відповідальність через величезні капіталовкладення в процес кіностворення співвідносно й очікування від показів. Проте, інколи, такі очікування не виправдовуються. Об'єктивно зазначені раніше проблеми перекладу фільмів інколи розгромлюють очікування знімальної команди й повністю знищують репутацію кінокомпанії. Досить часто, це обумовлюється перекладацькими помилками, коли перекладач належним чином не враховує всі особливості при інтерпретації.

Завдання перекладача полягає не тільки у вірному передаванні сенсу та контексту оригінального тексту, але й у збереженні інтриги, емоційного забарвлення та культурних особливостей твору. Відомим провальним прикладом є переклад назви фільма «The Shawshank Redemption» – «Спокута (порятунок) з Шоушенку». Вийшло так, що перекладачі мимоволі розкрили фінал картини, отже реципієнт з самого початку буде очікувати щасливий фінал. Таким чином, не зовсім вдалий переклад може дійсно розкрити деякі аспекти сюжету, які мали б залишитися прихованими до певного моменту. Це може зменшити напруження та очікування, які глядач має відчувати під час перегляду.

Красовська Д. зауважує про такі помилки при перекладі фільмів [7, с.164]:

1. помилки, що виникають через недостатню обізнаність перекладача або його небажання використовувати словник, що може призвести до буквального перекладу;
2. помилки через нездатність перекладача інтерпретувати інтонацію персонажа, а отже його мотив повідомлення;

3. помилки, обумовлені невмінням виявити стилістичні особливості мови оригіналу, що призводять до стилістичних відмінностей між оригіналом та перекладом;
4. помилки, пов'язані з невмінням розпізнати гумор в оригіналі;
5. помилки, пов'язані з хибними друзями перекладача.

Перекладач повинен бути письменником-новатором і повинен мати здатність переключатися між різними стилями, щоб передати тон і стиль оригінального твору. Перекладачам необхідно розпочати серйозний і масштабний процес адаптації, який вимагає від них винятково високої енергії, доброї волі та об'єктивного мислення, щоб створити рекламу, що відображає дух реклами, що відображає дух оригіналу [21, с. 9].

З моменту виникнення просторіччя як явища в мові, виникла потреба у розробці та обґрунтуванні перекладацьких стратегій для його міжкультурної інтерпретації. Однак, оскільки способи використання просторіччя постійно змінюються відповідно до суспільних змін, це впливає на тенденції й методи перекладу.

Через об'єктивну прірву в структурі й лексичних одиницях між французькою та українською мовами, французьке просторіччя в кіномистецтві в основному адаптується. Деякі лексичні одиниці чи конструкції неможливо передати одним словом, що викликає ще більші складнощі перекладу.

Українські перекладачі виокремлюють наступні стратегії перекладу [17, с. 43]:

1. відсутність перекладу;
2. прямий переклад;
3. адаптація;
4. ревізія

При перекладі французького просторіччя в кіно та серіалах на українську мову використовуються такі види перекладацьких трансформацій [1, с. 3]:

1. Перестановка. Переміщення лексичних одиниць в повідомленні, в силу неможливості їх вживання в позиціях, де вони зустрічаються в тексті оригіналу.

2. Заміна. Найбільш поширений спосіб перекладацьких трансформацій. Виділяється два види замін – лексичні та граматичні.

3. Антонімічний переклад. Різновид заміни – комплексна лексико-граматична заміна позитивної конструкції за допомогою негативної або навпаки.

4. Компенсація. Трансформація, що застосовується у випадках, коли елементи вихідного повідомлення не мають еквівалентів в мові, або не можуть бути передані її засобами.

5. Додавання. Такий тип трансформації, при якому, перекладач вводить будь-які додаткові елементи з метою правильніше і зрозуміліше передати зміст вихідного повідомлення.

6. Вилучення. Прийом, протилежний прийому додавання. Перекладач вилучає семантично надлишкові елементи повідомлення.

7. Прийом цілісного перетворення. Прийом полягає в перетворенні, як окремих слів, так і пропозицій в цілому. Зрозуміти, що в тому чи іншому випадку відбувається прийом цілісного перетворення, дозволяє відсутність будь-яких загальних компонентів в текстах мови оригіналу і перекладу

Узагальнюючи, всі стратегії перекладу можна поділити на два види: прямий переклад й непрямий переклад. Прямий переклад намагається якомога точніше передати текст оригіналу, що дозволяє реципієнту відновити точний зміст оригінального повідомлення. Непрямий переклад дає

або приблизне уявлення про оригінальний текст, або часто вже відфільтрований текст з точки зору того, що перекладач вважає потрібним й цікавим [42, с.173]

Говорячи про техніки перекладацьких трансформацій, необхідно загадати методологію Ж.-П. Віне та Ж. Дарбельне [40, с.85-92].

Дослідники поділяють перекладацькі техніки наступним чином:

- 1) Для прямого перекладу
 - дослівний переклад;
 - запозичення;
 - калькування;
- 2) Для непрямого перекладу:
 - еквівалентність
 - транспозиція;
 - адаптація;
 - модуляція.

К. С. Бумар доречно зауважує, що для жаргонізмів дослівний переклад не релевантний, тому такий вид соціально маркованої лексики можна перекладати тільки з опертям на конотативне значення [3, с.18].

Субтитрування довгий час визначалося в досить негативному ключі, як другорядний переклад або як нейтральний переклад оригіналу.

На думку Г. Кузенко, субтитри являють собою перекладений текст, що з'являється на екрані синхронно з діалогами персонажів. Порівняно з іншими способами перекладу фільму субтитри вносять найменше викривлення до змісту вихідного перекладного тексту [9].

Міжмовне субтитрування – це скорочений переклад діалогів фільму, що відображає їхній основний зміст, представлений у вигляді друкованого

тексту, візуальний ряд фільму в його оригінальній версії, який розташовується, як правило, у нижній частині екрану.

Субтитри розміщуються під зображенням, тому займають відносно багато місця на екрані. Отже, перед перекладачем стоїть завдання оптимізувати текст так, аби він був коротким та легким для сприйняття. Чим довші субтитри, тим важче глядачеві буде читати їх й стежити за зображенням. Не всі глядачі мають однакову швидкість читання, тому цей аспект також варто враховувати при перекладі [23].

Окрім цього, для субтитрування існують обмеження в кількості символів. Кожна репліка обмежена максимум двома рядками по 36-42 символи в рядку. Якщо необхідно обрізати при переході до рядка, це потрібно робити зв'язно, щоб полегшити читання. Наприклад, підмет і дієслово не повинні бути розділені в кінці рядка, те ж саме стосується іменника і прикметника.

Далі, існує обмеження за часом. Мінімальна тривалість субтитрів на екрані – 1 секунда, а максимальна – 6 секунд, хоча існує тенденція до обмеження до 4,5 секунд або навіть 5 секунд.

Отже, як правило, субтитри повинні бути короткими. Чим швидше говорить диктор, тим коротшими мають бути субтитри. Це може бути складно, тому що перекладачеві доводиться шукати коротші формулювання і, можливо, пропускати якісь хитрощі.

Щоб впоратися з різними обмеженнями та задовольнити запити аудиторії, субтитрувальники використовують різноманітні стратегії і підходи. Щоб уникнути термінологічних непорозумінь у перекладознавстві, варто зазначити, що, говорячи про стратегію перекладу, ми маємо на увазі саме її, а не такі поняття, як «техніка», «процес», «процедура» чи «метод». При цьому ми не використовуємо термін «тактика». Стратегія перекладу має

глобальний характер і спрямована на те, щоб мета перекладу збігалася з метою цільової мови.

Існує дві основні категорії, які взаємодіють у кожній конкретній ситуації:

- психологічні та когнітивні стратегії; тобто те, як ми ідентифікуємо проблему, вербалізуємо її.
- лінгвістичні, або як ми здійснюємо зміни на текстовому, риторичному, стилістичному, синтаксичному, лексичному, семантичному та прагматичному рівнях [40, с. 226].

Шварц виділяє текстову редукацію, що включає конденсацію, скорочення та вилучення, а також синтаксичне й лексичне спрощення для створення зв'язних субтитрів. Це може включати зміну порядку слів і заміну іменників займенниками. Крім того, ущільнення або узагальнення допомагає об'єднувати короткі рядки тексту, як-от запитання і відповіді, що швидко слідують один за одним. Також рекомендується використовувати цифри замість слів для позначення грошових сум й дат, та шрифти для підбору коротших синонімів [42].

Таким чином, бачимо, що переклад розмовної мови з французької на українську мову виявляється особливо складним завданням, оскільки вимагає не лише глибокого знання мови, але й розуміння культурних нюансів.

2.2. Лайка й нецензурна лексика як окремий виклик перекладу реплік персонажів серіалу

Вживання нецензурної лексики у французькій популярній культурі, зокрема в літературі та кіносеріалах, є звичною практикою й відображає звички суспільства сьогодення. У Франції лайка зазвичай не викликає стільки обурення, як в інших культурах, і їх присутність у масових медіа можна

розцінювати як частину естетики реалізму, що відображає живе, невимушене спілкування.

В 2023 році онлайн-платформа для вивчення мов Preply провела опитування серед понад 1500 мешканців 15 найбільших міст Франції для з'ясування частоти вживання нецензурної лексики, причини, які спонукають до лайки, та рівню толерантності до неї.

Виявилось, що середньостатистичний француз вживає нецензурні висловлювання приблизно шість разів на день, а дві третини французів регулярно використовують лайливі слова. Майже третина вважає, що національне кліше про французьку грубість може бути пов'язане з частим вживанням лайок [33]. Отже, для французьких реалій лайка й нецензурна лексика в розмовній мові майже стала нормою, на відміну від української.

Домінік Лагоржет пропонує таку класифікацію французької лайки:

- a. Порівняння з неживими об'єктами (тваринами або речовинами): «*poule mouillée*», «*dinde*», «*paon*», «*merdaille*», «*crème de bite*»
- b. Порівняння з людьми або об'єктами, що стосуються людської діяльності (професіями, звичаями, власними іменами, титули): «*croquemort*», «*prostituée*», «*fainéant*», «*castafiore*», «*harpagon*»
- c. посилення на природні властивості (раса, стать, філіація, образи): «*negro*», «*rital*», «*chinetoque*», «*connasse*», «*poufiasse*», «*eunuque*», «*nympho*», «*frigide*», «*fils de chienne*», «*bâtard*», «*cocu*», «*mal baisée*» [28, с. 28].

Отже, бачимо широкий пласт нецензурної лексики французької лайки. Українським перекладачам така особливість французької культурної експресії ставить перед складним вибором: з одного боку, прямий переклад нецензурних висловів може бути сприйнятий українською аудиторією як занадто грубий або навіть образливий. З іншого боку, їхнє пом'якшення або

вилучення може спотворити оригінальний тон та атмосферу твору, а також зменшити реалістичність зображення.

Це вимагає від перекладача не тільки мовної чутливості, але й глибокого розуміння культурних контекстів обох суспільств. Розв'язання цієї дилеми лежить у площині знаходження балансу між лояльністю до оригіналу та адаптацією тексту до культурних норм та очікувань української аудиторії.

2.3. Аналіз перекладу французьких просторічних елементів українськими еквівалентами на матеріалі серіалу «Люпен»

На нашу думку, найбільш точно систематизував стратегії перекладу А.Фейсал [2, с.30], на основі яких ми будемо здійснювати подальше дослідження.

Основними стратегіями для перекладу є:

1. Узагальнення або стратегія культурної заміни. Це одна з найпоширеніших стратегій для роботи з багатьма типами нееквівалентності, особливо у сфері пропозиційного значення. Зазвичай пов'язана з відмінностями менталітету й світогляду між країнами. Під узагальненням розуміється сукупність перекладацьких технік, з метою отримати текст, який не сприймається як переклад, адже перекладач може вносити як незначні, так і величезні зміни. Зазвичай, стратегію узагальнення використовують у випадках, коли текст оригіналу містить реалії, незрозумілі реципієнту перекладу. Отже, перекладач узагальнює, тобто передає загальний сенс або пояснює фразу.
2. Переклад більш нейтральним/менш експресивним словом. Перекладачі використовують цю стратегію, оскільки в мові перекладу немає прямого еквівалента слова, тож можна вважати це також свого роду адаптацією.

3. Переклад за допомогою близьких за значенням слів. Ця стратегія передбачає заміну культурно-специфічного поняття або виразу на елемент перекладу, який підходить для цільової мови і враховує вплив на читача. Основна перевага цієї стратегії полягає в тому, що вона надає читачеві зрозуміле і знайоме поняття, з яким він може ототожнювати конкретні поняття.
4. Переклад за допомогою запозичення або запозичення з поясненням. Ця стратегія особливо поширена при перекладі реалій, сучасних понять й неологізмів.
5. Перефразування. Стратегія перефразування за допомогою незв'язаного слова може бути використана, коли поняття, що міститься у вихідній одиниці, не має лексичного відповідника у перекладі. Якщо значення вихідної одиниці є складним у перекладі, замість використання споріднених слів може бути використана стратегія перефразування; вона може ґрунтуватися на зміні підрядного речення або просто на уточненні значення вихідної одиниці.
6. Стратегія вилучення. Якщо значення, яке передається певним елементом або виразом, не є настільки важливим для сприйняття тексту, щоб виправдати відволікання читача довгими поясненнями, перекладачі можуть просто не перекладати слово або вираз.

Ми розглянемо особливості перекладу французького просторіччя українською мовою в контексті перекладу серіалу «Люпен» [29]. Матеріалом для дослідження стали 3 частини, а саме 17 серій серіалу, субтитри й аудіо для аналізу взято з платформи Netflix. Всього ми проаналізували 17 французьких фраз та словосполучень із просторіччям й 50 український еквівалент, включно з вже наявним на платформі перекладом.

Серед проаналізованих варіантів просторіччя й їх перекладів виявлено, що українські перекладачі використовували різні перекладацькі трансформації, залежно від ситуації.

З проаналізованих прикладів, можемо стверджувати, що найчастіше український перекладач вдається до перекладу більш нейтральним просторічним словом. Наприклад, «*On s'en fout du reste*» перекладач втілює в українську як «Яка різниця до решти?». У французькій мові дієслово *se foutre* має більш негативну конотацію.

Українська мова дуже багата на просторіччя, тож, на нашу, думку, доцільно зберігати атмосферу фільму, тобто, намагатися знайти відповідники в мові перекладу. Наприклад, дану репліку можна адаптувати як «Решта до лампочки» або «По барабану на решту». Таким чином, репліка занурює реципієнта іншу реальність, яку він розуміє.

Можемо побачити цю стратегію в ще одній фразі – *Un médecin je crois. Il est assez beau gosse en plus. Il a du pognon.* – Здається, лікар. Доволі симпатичний. З грошима. Діалог відбувається між головним героєм та його сином-підлітком, тож цілком зрозуміло, навіщо сценаристи прописують просторіччя в його репліках, адже це природне спілкування для нього.

Отже, перекладачу краще не нехтувати цими виразами при перекладі, адже нейтралізація позбавляє фразу експресії й псує загальний тон розмови. Пропонуємо наш варіант перекладу: «Лікар, щось таке. До речі, гарний хлопчина. При бабках». На нашу думку, цей варіант завдяки збереженню просторіччя є більш наближеним до оригіналу.

Інший приклад для аналізу – *Va falloir bosser ta technique d'évasion mon fils* – на нашу думку, має неадекватний переклад: «Тобі стоїло б попрацювати над навичками втечі». По-перше, маємо відзначити, що переклад містить помилку – росіянізм «стоїло б», якого не існує в українській мові.

По-друге, бачимо вилучення звертання «синку», яке є в оригіналі й передає зневажливе ставлення незнайомого дорослого до головного героя, отже – є важливим для збереження напруги ситуації. По-третє, дієслово «*bosses*» належить до нижнього регістру лексики й ніяк не передано у фразі перекладу.

На нашу думку, цю репліку варто було б адаптувати наступним чином: «Тобі краще попихтіти над навичками втечі, синку» або змодулювати розмовний тон на інше слово у фразі, наприклад «Тобі б вартувало повчитися, як *дропати*, синку». Обидва варіанти зберігають загальну атмосферу ситуації тим, що перекладач зберігає розмовну лексику оригіналу.

Іншим прикладом менш експресивного перекладу є фраза «*Maintenant arrête de nous emmerder s'il te plaît*», яка українською звучить як «А тепер припини морочити нам голову». Дієслово *emmerder* у французькій належить до нижнього регістру мовлення, але в наявному перекладі немає відповідного лайливого слова.

Нехтування просторіччя перекладачем прибирає особливості говоріння різних соціальних прошарків французького населення й не передає гострої емоційної експресії персонажа в серіалі. Вважаємо, в даному випадку краще було б пошукати українські еквіваленти для перекладу, наприклад: заливати, нести дурню, вкурвлювати, лити лайно у вуха. Останній із запропонованих нами варіантів найбільш вдало передає слово *emmerder*, яке пішло від іменника *la merde* (укр. – лайно). Отже, остаточно ми б переклали фразу як «А тепер перестань лайно у вуха заливати, будь ласка».

Нами знайдено ще один приклад вживання розмовної лексики в серіалі – *Faut que tu quittes la boutique Benjamin, t'es grillé. Prends tes affaires et tire toi de là*. Український перекладач надає такий варіант перекладу: «Хутко тікай з крамниці, Бене, нас викрили. Збирайся й бігом на вихід». В цілому,

переклад вдалий, проте ми могли б запропонувати в цій фразі також вжити просторіччя, як і в оригіналі.

У сполученні *t'es grillé* окрім наявного просторіччя бачимо ще й граматичне скорочення, яке притаманне розмовній французькій мові й чого немає в українській. В таких ситуаціях перекладач має звертати на це увагу й ретельно підбирати еквівалент перекладу, щоб зберегти стиль мовлення героїв. Якщо прямого перекладу в українській немає, варто шукати адекватні замітники, як-от в нашому випадку можна б було фразу перекласти як «Негайно забирайся з крамниці, Бене, нас спалили. Збирай манатки й тікай звідти».

Окрім стратегії перекладу нейтральним словом, українські перекладачі також використовували стратегію узагальнення, яка є дещо схожою на попередню. Узагальнення сенсу дозволяє залишитися в мовному реєстрі оригіналу, при цьому не використовуючи точний лексичний відповідник. Наприклад, фразу *Ça fait 25 ans que je me plante* перекладач трансформував як «25 років я помилявся». *Se planter* в буквальному сенсі означає «облажатись». Узагальнення тут створює більш універсальний текст, який легше сприймається широкою аудиторією. Якщо б перекладач використав стратегію перекладу нейтральним словом, фраза могла б втратити певну емоційну або стилістичну забарвленість оригінального тексту. У цьому випадку узагальнення вилучає вживання зниженої лексики, яка може бути не доречною для певних контекстів або аудиторій, тим самим роблячи текст більш універсальним і прийнятним. Проте, на нашу думку, в цьому випадку варто було використати прямий відповідник при перекладі для більш вдалого варіанту, який зберігає специфіку говоріння головного персонажу, який постійно використовує знижену лексику.

Ще один приклад узагальнення бачимо у фразі *On va faire gaffe là-bas il y a des caméras* – українською «Майте на увазі, там камери повсюди». Перекладач трансформував фразу на граматичному рівні – з стверджувальної

фрази в імператив. На нашу думку, це не є помилкою, проте, що стосується просторіччя *faire gaffer* (укр. – бути напоготові, уважним) можна вдало адаптувати як «бути на шухері», що буде цілком зрозумілим для українців й відтворить розмовний елемент оригіналу в перекладі.

Розглянемо інший приклад узагальнення. В оригіналі головний персонаж говорить: «*Là-bas il y a toujours qu'un seul gars et il est toujours à l'Ouest*». У перекладі фраза звучить як «Там лише один чувак і він завжди спить». Бачимо тут цілком вдало, на нашу думку, відтворене просторіччя *le gars* – чувак.

Однак, в другій частині репліки перекладач узагальнив вираз *être à l'Ouest*, адаптувавши його одним дієсловом «спати» українською. Варто відзначити, що прямого відповідника французькому словосполученню в українській не існує, тому це узагальнення можна вважати вдалим. Можемо запропонувати також свій варіант перекладу – фразеологізм «ловити гав», адже наявний переклад вжитий в переносному значенні й, на нашу думку, може бути відтворений саме фразеологізмом.

Також можемо побачити узагальнення просторіччя у фразі «*Arrête de faire genre tu t'en fous, ça me saoule*» – «Не вдавай, що тобі байдуже, це дратує». Текст перекладу відтворює оригінал, тому можна також вважати переклад вдалим, тим паче рівень експресії вважаємо збереженим. Можемо запропонувати, на наш погляд, більш рівноцінний переклад: «Досить робити вигляд ніби тобі начхати, це мене бісить». В нашому варіанті збережений порядок слів, а також експресія більше відповідає оригіналу.

«*Il y a un truc super chelou*» – «Тут щось нечисто» такий варіант просторіччя у французькій фразі пропонує український перекладач Netflix. В даній фразі зовсім не збережено тон оригіналу, лише узагальнено передано зміст, що, на нашу думку, не передає атмосфери ситуації. Знову наголошуємо на тому, що перекладачеві розмовної лексики у кінематографі потрібно

шукати вдалі відповідники слів, адже сценаристи їх впроваджують в діалоги з конкретною метою й коли перекладач ними нехтує – очікуваний ефект на реципієнта репліка навряд чи справить. Наш варіант перекладу: «Є щось вкрай мутне в цій справі».

Цікавим прикладом узагальнення можемо вважати наступний: *Ce clebs lit dans mes pensées. Je t'assure, il me fait peur* – Пес читає мої думки! Він мене лякає! «Un clebs» – це французьке просторіччя. Слово походить з арабської мови (прим. – французька мова зазнала значного впливу арабської мови, «kleb» або «cleb» означає «собака»). На нашу думку, фразу вдало адаптовано за браком прямого лексичного відповідника українською.

Інколи, перекладач повністю оминає просторіччя при перекладі. Використання цієї стратегії можна побачити у прикладі *Putain c'est quoiqu'il se bordel*, що перекладено у серіалі як «Що це таке?». Знову маємо наголосити на тому, що українська мова налічує багато просторічних виразів, лайливих слів та експресивних виразів.

Отже, перекладач має знайти відповідник для перекладу. Наприклад, *se bordel* в даному випадку можна перекласти такими словами: прямим відповідником «бордель», окрім цього – базар, бардак, гармидер, чортівня тощо. *Putain* можна перекласти як «бляха» або «чорт».

У будь-якому випадку, збереження фрази є запорукою вдалого перекладу й правильного враження на реципієнта. Перекладач не має права самостійно вилучати чи додавати від себе щось, а має намагатися максимально близько наблизитися до оригіналу, якщо це можливо.

У фразі *En fait, j'ai une galère, j'ai pas la thune* - «Взагалі-то у мене зараз проблеми з грошима» бачимо цілих два просторічних вирази – 1) *j'ai une galère* (досл. В мене проблеми); 2) *j'ai pas la thune* (досл. В мене немає грошей). В українському варіанті перекладач надав переклад лише одного з них.

З одного боку, ідея об'єднати дві структури в одну не є неадекватним перекладом. Проте, з іншого боку, втрачається родзинка фрази й сам контекст, адже діалог відбувається між представниками гетто й головним героєм й, на нашу думку, досить дивно, що розмова йде стандартною мовою, без лайки й просторіччя. Таким чином, перекладач прибирає спеціально обіграні умови ситуації у серіалі, що ми вважаємо неприпустимим, адже зникає задум автора.

Пропонуємо в даному випадку перший варіант залишити нейтральним «В мене проблеми», а другий перекласти як «я на нулі», що наблизить фразу до оригіналу розмовним підтекстом: «Взагалі-то зараз проблеми, я на нулі».

Розглянемо ще один приклад вилучення просторіччя при перекладі – *Il est en train de se barrer - Faut le rattraper, ducon!* – Чекайте, він тікає. - То затримайте його негайно! Слово *ducon* перекладач вирішує вилучити, чим ховає від глядача зневажливе ставлення адресата до адресанта в діалозі. Пропонуємо до наявного перекладу додати звертання «йолопе» або «бовдуре», тоді, на нашу думку, переклад буде відповідати оригіналу.

Зовсім неадекватним перекладом можна вважати наступний перекладений діалог двох підлітків:

- *Enfant 1 : Là, là, là. Капець! Ла-ла-ла-ла!*
- *Enfant 2 : C'est un truc de ouf, la voix ! Здуріти можна!*
- *Enfant 1 : C'est un truc de malade ! Я ж тобі казав.*

Перекладач передає тільки віддалений загальний сенс розмови, додаючи слів від себе й не перекладаючи репліки відповідно оригіналу. Такий підхід до перекладу може призвести до втрати автентичності, зміни тону та настрою оригінальних діалогів, втрати сенсу або інформації та порушення звукового супроводу та синхронізації. В результаті це може вплинути на сприйняття серіалу. Наш варіант перекладу:

- Підліток 1: Осьде, онво, диви!
- Підліток 2: C'est un truc de ouf, la voix ! Це щось нереально крутеньке, який голос!
- Підліток 1: C'est un truc de malade! Просто здуріти можна!

Отже, ми проаналізували 18 ситуацій-прикладів використання французького просторіччя в серіалі й наявний український переклад. Виявлено використання перекладачем майже усіх зазначених стратегій (Рис. 2.3.1.), найпопулярнішою з яких є нейтралізація просторіччя.

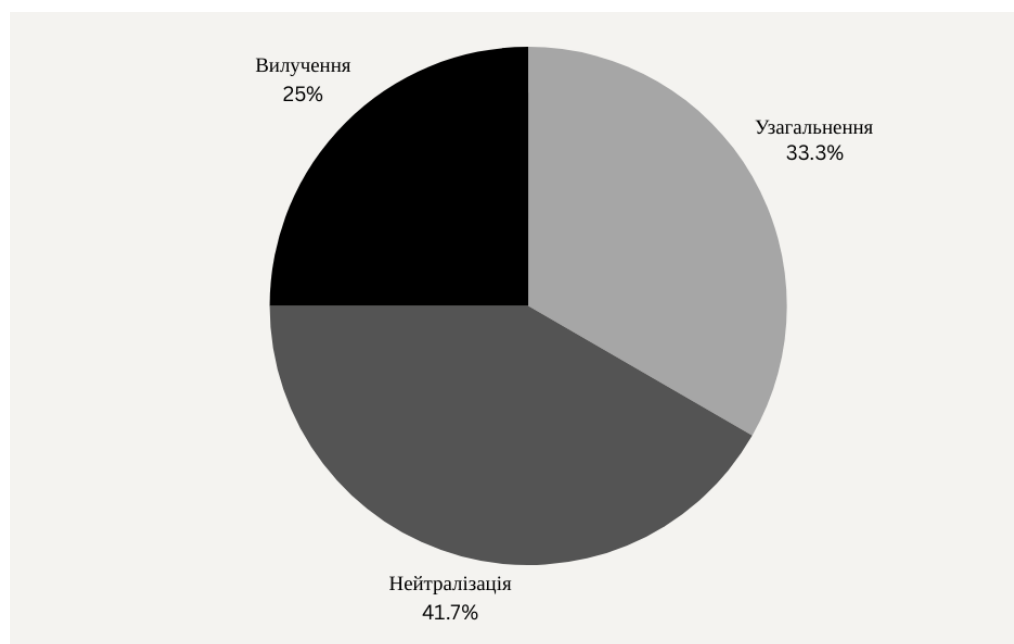

Рис. 2.3.1. Діаграма використання стратегій перекладу при перекладі французького просторіччя українською мовою на основі проведеного дослідження при аналізі серіалу Люпен (1-3 сезони).

Таким чином, результати нашого дослідження просторічного мовлення вказують на його велику різноманітність і неоднозначність. Ми вважаємо, що узагальнення різних тлумачень просторічних висловів допомагає спростити їх вивчення та впливає на їх сприйняття і переклад. В ході дослідження ми проаналізували основні методи перекладу просторічного мовлення,

порівнявши французькі й українські вирази, і запропонували рекомендації для збільшення ефективності перекладу у майбутньому.

Висновки до розділу 2

При аналізі французького просторіччя можна побачити його багатогранність на різних рівнях — від стилістичного до граматичного, а також різноманіття його експресивного забарвлення.

Просторіччя відрізняються від офіційної мови широким використанням скорочень, лайки та зниженого регістру мови, що знищує кордони між мовцями, інколи значно економить час під час спілкування, а також додає новизни й емоційності в розмову. Просторічне мовлення постійно розвивається та змінюється під впливом культурних, соціальних та індивідуальних факторів, що утворює складнощі для перекладу. Також, перекладачеві завжди варто зважати на мовні реалії у фразах, що містять просторічні одиниці.

Ми проаналізували стратегії перекладацьких трансформацій просторічних висловів та виділили такі стратегії, як узагальнення, переклад більш нейтральними або менш експресивними словами, стратегія вилучення. На основі проведеного дослідження можемо констатувати, що одним з кращих методів перекладу мовних відмінностей через різні світогляди мовців є адаптація, тобто стратегія культурної заміни.

Ми проаналізували переклад французького просторічного мовлення українською мовою на базі французького просторіччя в серіалі Люпен. В основному український перекладач використовував нейтралізацію, узагальнення чи вилучення просторіччя при перекладі.

Нехтування просторічними висловами під час перекладу може призвести до втрати специфічної атмосфери сцени або експресивності

діалогу у серіалі, що є неприйнятним для перекладу. Ми запропонували більш вдалий варіант адаптації українським просторічним мовленням, що зберігає стилістику фрази й передає тонкощі й емоційність діалогу.

ВИСНОВКИ

Мовні явища та феномени розвиваються разом з людиною, і кожна зміна впливає на конкретну мову. Просторіччя – це одне з таких явищ, що відображає культуру, цінності та інтереси представників різних субкультур та прошарків, і займає важливе місце в мові завдяки частому вживанню.

Нами було проаналізовано різні визначення просторіччя українськими й закордонними лінгвістами й словниками. Ми дослідили функції й види просторічних одиниць.

Еволюція перекладацьких трансформацій просторіччя була розглянута в часовому проміжку останніх трьох століть. Було встановлено, що в процесі перекладу просторіччя необхідно враховувати не лише мовні аспекти, але й культурні, історичні й невербальні особливості тексту.

Отже, в результаті дослідження було доведено, що просторіччя є важливою складовою неформальної мови та вимагає уваги при перекладі, враховуючи його особливості та класифікацію на різних рівнях.

Наявний переклад французького просторіччя українською мовою було проаналізовано на матеріалі серіалу «Люпен» задля виявлення недоліків й оптимізації українського перекладу в майбутньому.

Нами було досліджено різні підходи до перекладацьких трансформацій при аудіовізуальному перекладі. Субтитрування вимагає особливої уваги перекладача, адже підпорядковується чітким правилам та обмеженням в часі, символах, розмірі фрази. При нехтуванні цими правилами, реципієнт може втратити логічний зв'язок або контекст репліки, тому можемо стверджувати, що від якості й правильності перекладу залежить репутація й сприйняття фільму.

Нами було проаналізовано використання наступних стратегій: узагальнення, нейтралізація, вилучення. Найчастіше, перекладач узагальнював сенс фрази або перекладав нейтральним словом.

Можемо стверджувати, що перекладу просторіччя дослідники та перекладознавці довгий час приділяли замало уваги через цензуру в кіно. Однак, на сьогодні просторіччя стає дедалі більш вживаним для кращої передачі реалій сьогодення. Вважаємо, що тема потребує більш глибокого аналізу та відкриває простір для подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арапова, І. Перекладацькі тактики і стратегії відтворення англomовного рекламного дискурсу, с. 3. – URL: <http://vtei.com.ua/doc/2021/05102021/2/1.pdf>
2. Білоус, О. В. (2001). Художній переклад. Шляхи аналізу // Зб. наук. пр. Спецвипуск “Мови, культури та переклад у контексті європейського співробітництва” / О.І. Чередниченко (голов. ред.); Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. Фак-тет інозем. філології. К.: КНУ. С. 36-40.
3. Бумар, К. (2002). Лінгвокультурна адаптація вульгаризмів в українськомовних перекладах сучасної італійської прози. *Львівський філологічний часопис*. Львів. С. 20–25.
4. Бусел, В.Т. (2004). Великий тлумачний словник сучасної української мови/ В.Т. Бусел.-К.; Ірпінь: ВТФ «Перун».-1440 с.
5. Галема, О. Р. (2013). Способи перекладу німецькомовних рекламних текстів, їх лексичні, синтаксичні та стилістичні особливості / Ольга Галема, Мар'яна Солтис // Наукові записки. Вип. 116. Сер. філол. науки (мовознавство): . Ч. 116 Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. С. 203–207. (658 с).
6. Кено, Р. (2006). Вправи зі стилю. Переклад з французької Я. Ковалю та Ю. Лисенка.К.: Видавнича агенція «Піраміда», Львів, 200 с.
7. Красовська, Д. (2021). Основні помилки при перекладі назв фільмів. В всеукраїнська студентська науково - технічна конференція "природничі та гуманітарні науки. актуальні питання" : Зб. матеріалів, м. Бахмут. Бахмут. С. 164.
8. Криса, Б. (1985). Світоглядні аспекти художнього перекладу. К.: Наукова думка.127 с.

9. Кузенко, Г.М. (2017). Кінопереклад як особливий вид художнього перекладу. (на матеріалах англійської мови). *Одеський лінгвістичний вісник*. № 10, т. 3. С. 70–74
10. Кундзіч, О. Л. (1973). Творчі проблеми перекладу. К.: Дніпро, 264 с.
11. Мартинюк, О. М. (2014). Верлан як вид молодіжного сленгу (на матеріалі французької мови) / О. М. Мартинюк // *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна. Вип. 46. С. 115–117. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2014_46_35.
12. Руденко, М. Ю. (2021). Особливості емоційно-експресивної функції молодіжної мови. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Філологія*. Т. 2, № 47. С. 86–90.
13. Французько-український словник, українсько-французький словник./ Близько 420 000 одиниць перекладу, слів та словосполучень / Бусел В. (2014). Перун, 2011. — 1072 с.
14. Чердниченко, О. І. (1987). Теоретичні основи удосконалення перекладу та двомовної лексикографії // *Теория и практика перевода. К.: Вища школа*. Вип. 14. С. 3–13.
15. Що таке МЕРТВА МОВА – Стилiстичнi термiни – Словники – Словопедiя. Словники – Словопедiя. URL: <http://slovopedia.org.ua/37/53404/251485.html> (дата звернення: 09.06.2024).
16. Що таке ПРОСТОРІЧЧЯ - Стилiстичнi термiни - Словники - Словопедiя. Словники - Словопедiя. URL: <http://slovopedia.org.ua/37/53407/251549.html> (дата звернення: 18.06.2024).
17. Якобсон, Р. (1978). Про лінгвістичні аспекти перекладу // *Питання теорії перекладу в зарубіжній лінгвістиці*. М.: Міжнародні відносини. С. 16-24.

18. Adam, J.-M. (1996). Du style à la langue: une variation ramifiée? // *L'Information grammaticale*. № 70. — P. 11-15.
19. Adam, J.-M. (1991). Langue et littérature. *Analyses pragmatiques et textuelles*. — P.: Hachette. 221 p.
20. Alarcón Navío E. (2009). La traduction de l'argot dans la littérature: Simonin traduit par Debrigode. *Sendebarr: Revista de la Facultad de Traducción e Interpretación*. No. 20. P. 99–121. URL: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=3226529> (date of access: 18.06.2024).
21. Aramiko, I., Kasim, U., Aziz, Z. A. (2019). Slang analysis in film "fury". *English Education journal*. Vol. 10, no. 3. P. 308–319.
22. Bastin, G. L., et Monique, C. Cormier. (2012). « 2. Que fait un traducteur ou une traductrice ? ». *Profession traducteur*, Presses de l'Université de Montréal. URL: <https://doi.org/10.4000/books.pum.267>.
23. Becquemont, D. (1996). « Le sous-titrage cinématographique : contraintes, sens, servitudes ». In : Gambier Y (éd.). *Les transferts linguistiques dans les médias audiovisuels* [En ligne]. Villeneuve d'Ascq : Presses universitaires du Septentrion, p. 145-155. URL: <http://books.openedition.org/septentrion/124723>.
24. Chernienko, G. (2015). À propos de l'exactitude traductrice des unités lexicales à quelques sens. *VPC "Université de Kyiv"*. № 1(2). C. 197—213.
25. Définitions: daron - Dictionnaire de français Larousse. Larousse.fr : encyclopédie et dictionnaires gratuits en ligne. URL: <https://www.larousse.fr/dictionnaires/francais/daron/21651> (date of access: 18.06.2024).
26. Faisal, A., (2017) The Strategy of Slang Translation and Its Meaning Equivalence in Cobain Montage of Heck Movie Subtitle. A thesis: English Letters Department. Jakarta: State Islamic University of Syarif Hidayatullah. 63 p.

- 27.Graven, J. (1962). L'argot et le tatouage des criminels: étude de criminologie sociale. Neuchâtel : Baconnière. 152 p.
- 28.Lagorgette, D., (2006), « Insultes et conflit : de la provocation à la résolution – et retour ? », in Pain, J., Leeman, D. (éds), *Crises, conflits, médiations*, Cahiers des Études doctorales de Paris 10 5, p. 26-44.
- 29.Leb Blanc, M. É. M. Lupin, 2021. Netflix, Épisodes 1-10, URL: <https://www.netflix.com/ua/title/80994082?source=35>.
- 30.Lombard, P. Touche pas au grisbi, salope !. Paris : Dunod, 2019. 224 p.
- 31.López Carrillo, R. (1989). L'argot: son histoire et ses acceptions. *Études Romanes*, 5, 733–749. Consulté à l'adresse <https://revistas.um.es/estudiosromanicos/article/view/80021>
- 32.Marde. Je parle Québécois - Apprendre français du Québec en vidéo. URL: <https://www.je-parle-quebecois.com/lexique/definition/marde.html> (date of access: 18.06.2024).
- 33.McHugh, R. (2024) Les villes françaises qui jurent le plus. Paris : Preply. URL: <https://preply.com/fr/blog/les-villes-francais-qui-jurent-le-plus/>.
- 34.Merle, P. (1997). Argot verlan et tchatches. Milan : *Editions Du Seuil*. 117 p.
- 35.Parlez-vous djeun ? / ведуч. L. Giguère. <https://information.tv5monde.com/societe/video/parlez-vous-djeun-lhumeur-de-linda-2707561>.
- 36.Partridge, E. (1935). Slang today and yesterday / H. W. Bentley et al. *American speech*. Vol. 10, no. 1. P. 61. URL: <https://doi.org/10.2307/452936> (date of access: 18.06.2024).
- 37.Rigat F. Jean Pruvost, Jean-François Sablayrolles, (2004). Les néologismes. *Studi francesi*. No. 144 (XLVIII | III). P. 674–675. URL: <https://doi.org/10.4000/studifrancesi.38567> (date of access: 18.06.2024).
- 38.Sloutsky, L., & Black, C. (2008). Le Verlan, phénomène langagier et social: Récapitulatif. *The French Review*, 82, 308-324.

39. Stenström, A. B., & Jørgensen, A. M. (2009). *Young speak in a multilingual perspective*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 206 p.
40. Vinay J., Darbelnet J. *Comparative Stylistics of French and English: A methodology for translation*. Chapter 6. 2014. 359 p.
41. Vivait N. *L'argot et le langage familier dans les films français : Thèse*. Grèce, 2021. 17 p.
42. Zembytska M., Mazur Y. Stylistic features of English advertising slogans: scientific journal of the Lviv State University of Life Safety "Philological Periodical of Lviv". No 4, 2018, p. 39 – 43

RÉSUMÉ

Notre recherche porte sur les expressions familières françaises et ukrainiennes et sur les particularités de la traduction audiovisuelle des expressions familières françaises en ukrainien. (sur l'exemple de la série «Lupin»).

Le but de notre recherche est d'étudier les expressions familières de la langue française et les particularités de leur traduction en ukrainien.

Ce but conduit aux **objectifs** suivants: analyser la définition du «langage familier»; définir les caractéristiques et les fonctions du langage familier dans le discours; examiner les types de langage familier en français et en ukrainien; étudier les particularités de la traduction audiovisuelle et du langage familier au cinéma; analyser les traductions existantes du langage familier français en ukrainien et les principales difficultés de traduction du langage familier au cinéma auxquelles un traducteur de langage familier est confronté.

Pertinence de l'étude. La langue n'est pas seulement un outil de communication, mais aussi un reflet de la culture et de la société. L'évolution rapide de l'humanité affecte directement la langue, la rendant plus flexible et plus diversifiée. De nouveaux mots et de nouvelles expressions apparaissent constamment dans les dictionnaires et la langue familière, qui était auparavant considéré comme un langage non littéraire et obscène, est devenu une composante importante de la communication moderne.

L'apport scientifique. Dans cette recherche, Nous avons étudié les spécificités de la reproduction de la langue vernaculaire dans le contexte franco-ukrainien sur la base des répliques de la série Lupin. La recherche analyse les principales stratégies d'application des transformations de traduction aux unités vernaculaires et fournit des recommandations pour leur optimisation.

La langue familière est une façon décontractée de communiquer. Habituellement, l'utilisation de la langue familière était réservée à la jeune

génération, mais aujourd'hui, les termes familiers font partie intégrante de toute langue. La langue familière est un reflet de la société et évolue donc avec elle.

Dans la première partie de la recherche, nous avons analysé diverses définitions de la langue familière données par des linguistes et des dictionnaires ukrainiens et étrangers. Nous avons étudié les fonctions et les types d'unités familières.

L'évolution des transformations traductionnelles a été examinée au cours des trois derniers siècles. Il s'est avéré que dans le processus de traduction des expressions familières, il est nécessaire de prendre en compte non seulement les aspects linguistiques, mais aussi les caractéristiques culturelles, historiques et non verbales du texte.

Ainsi, l'étude a prouvé que le langage familier est une composante importante du langage informel et qu'il doit être pris en compte dans la traduction, en tenant compte de ses caractéristiques et de sa classification à différents niveaux.

La traduction existante des expressions familières françaises en ukrainien a été analysée sur la base de la série *Lupin* afin d'identifier les lacunes et d'optimiser la traduction ukrainienne à l'avenir.

Dans la deuxième partie de ce travail, nous avons examiné les particularités de la traduction de la langue familières français en ukrainien. Pour atteindre cet objectif, nous avons procédé à une analyse lexico-stylistique et grammaticale de l'argot français.

Nous avons examiné comment les stratégies de traduction de la langue familière ont été modifiées et complétées au cours des trente dernières années. Nous avons constaté une tendance à la généralisation de toutes les stratégies de traduction de l'argot existantes: 1. généralisation; 2. traduction par un mot plus neutre/moins expressif; 3. stratégie de substitution culturelle; 4. traduction à l'aide de mots proches du sens; 5. utilisation de mots non apparentés; 6. stratégie

d'omission. Nous avons identifié et analysé des exemples d'utilisation de chacune de ces stratégies à partir du matériel de la série télévisée française « Lupin ». Nous avons analysé ou fourni 40 variantes de traduction en ukrainien. Cet écart s'explique par le fait que le traducteur a principalement utilisé des mots neutres pour traduire les expressions familières. Nous supposons que cette approche peut entraîner la perte de l'atmosphère spécifique de la scène ou l'expressivité du dialogue dans la série, ce qui affecte négativement le résultat de la traduction et peut gâcher l'impression du destinataire.

Enfin, pour transmettre les subtilités des dialogues et l'émotivité des scènes nous avons proposé une traduction stylistiquement plus fidèle en utilisant l'argot ukrainien existant, ce qui nous a permis de préserver le caractère original du discours et de rendre la traduction plus authentique pour le public ukrainien.